

Driv aktivt på för 30-timmars arbetsvecka med bibehållen lön

Bakgrund: Sedan 1973 har ingen generell arbetstidsförkortning genomförts. Detta trots att produktiviteten ökat med ungefär 150 procent. Flera jämförbara länder har nu klart kortare veckoarbetstid än Sverige, och svenskars arbetsliv är bland de längsta i Europa.

Att korta heltidsarbetstiden är samhällsekonomiskt rimligt. Att kortare heltidsarbetstid är jättedyrt är en myt. Empiriska översikter och fallstudier visar att arbetstidsförkortningar inte leder till negativa effekter för vare sig samhällsekonomin eller löneutvecklingen. Om något indikerar forskningen att generella arbetstidsminskningar kan kopplas till högre tillväxt och ökade skatteintäkter.

En jämställd arbetsmarknad förutsätter ett moderniserat arbetstidsmått. 40-timmarsveckan infördes i ett hemmafrusamhälle där nära hälften av alla vuxna kvinnor stod utanför arbetskraften. Sedan dess har kvinnors sysselsättningsgrad ökat markant. Det är mycket positivt och något närmast alla säger sig stå bakom, men för ett typiskt hushåll har det i praktiken inneburit en fördubbling av den totala arbetstiden. En modern och fullt ut jämställd arbetsmarknad förutsätter ett moderniserat arbetstidsmått.

Stress- och arbetsrelaterad ohälsa är ett stort och växande problem. Forskningen visar att arbetstidsförkortning ger positiva effekter på sömn, stress, välmående och balans mellan arbete och privatliv. Detta motverkar sjukfrånvaro och förbättrar förutsättningarna för att orka arbeta till pensionsåldern. [Tid för förändring – en rapport om arbetstidsförkortning, H.Andersson, 2024]

Det går att organisera arbete och arbetstid på många sätt. Med en planering som t.ex. utgår från 4 dagars arbetsvecka kan fler få jobb och den arbetsrelaterade ohälsan minskas. Man ska hinna göra mer än att arbeta och sova i livet, och man ska orka arbeta fram till pensionen.

Ur ett fackligt perspektiv är arbetstidsförkortning ett sätt att fördela samhällsliga produktionsvinster mer jämlikt, samtidigt som det ger människor mer tid till familj, fritidssysslor, vila och återhämtning.

Arbetstidsförkortning har historiskt sett handlat om strävan efter att få äga sin egen tid, och därigenom makten att utforma sitt eget liv. Det är i den insikten som kampen bör ha sin utgångspunkt. Är det livets mening att jobba 40 timmar i veckan?

Vi tycker att Sveriges Ingenjörer aktivt ska driva frågan om att införa 30-timmars arbetsvecka med bibehållen lön i Sverige som norm.

Vi föreslår därför fullmäktige besluta

att Sveriges Ingenjörer aktivt driver frågan om att införa 30-timmars arbetsvecka med bibehållen lön som norm i Sverige.

Ingenjörer i välfärden

/ Patrik Milton, Claes Kilgren, Iowan Hedendahl, Leo Hafstad, Torbjörn Eriksson, Jasin Arkavazi